

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2012/2151(INI)

12.10.2012

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre hospodárske a menové veci

k téme s názvom Smerom k skutočnej hospodárskej a menovej únii
(2012/2151(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Pervenche Berès

(Iniciatíva – článok 42 rokovacieho poriadku)

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre hospodárske a menové veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže v období od roku 2008 do polovice roku 2012 miera nezamestnanosti v EÚ 27 vzrástla z približne 7 % na 10,4 %, čo znamená 25 miliónov nezamestnaných, a keďže viac ako jeden z piatich mladých ľudí je bez práce (22 %), pričom v niektorých členských štátoch nezamestnanosť mladých ľudí presahuje 50 %;
- B. keďže tvorba pracovných miest, kvalitná zamestnanosť a dôstojná práca zohrávajú zásadnú úlohu pri prekonávaní súčasnej krízy;
- C. keďže plán realizácie „stabilnej a prosperujúcej EÚ“, ktorý predložil predseda Van Rompuy na zasadnutí Európskej rady v júni 2012, sa dostatočne nezaoberá politikou zamestnanosti a sociálnou politikou, hoci sú základnými prvkami vývoja Únie a najmä krajín eurozóny smerom ku skutočnej menovej a hospodárskej únii; keďže v prípade nevenovania pozornosti týmto aspektom hrozí, že sa budú uplatňovať také hospodárske politiky, ktoré nezohľadňujú ostatné ukazovatele, a preto neprinesú výsledky v oblasti práce a sociálneho začleňovania;
- D. keďže členské štáty musia prijať hospodárske politiky, ktoré sa zamerajú na zachovanie a tvorbu pracovných miest v stále konkurenčnejšom prostredí a zároveň podporia prechod k udržateľnejšiemu hospodárskemu modelu; keďže obmedzenie politik na hospodárske a menové otázky a nedostatočne vyvážený a holistický prístup zvyšuje riziko procyklických dosahov iniciatív pôvodne navrhnutých na stabilizáciu finančných trhov;
- E. keďže procesy rozsiahlej reštrukturalizácie a relokácie viedli ku strate takmer 2 miliónov pracovných miest v EÚ za posledné tri roky a keďže Európa neponúkla odpoveď na otázku, ako podporiť riadenie reštrukturalizácie sociálne a hospodársky zodpovednejším spôsobom;
- F. keďže EÚ potrebuje v niektorých členských štátoch vyviaznuť zo začarovaného kruhu úsporných opatrení/recesie a v plnej miere využiť pridanú hodnotu EÚ, v ktorej nejde len o pravidlá, ale aj o spoločné politiky;
- G. keďže európska hospodárska a menová únia by mala v prvom rade slúžiť občanom a reálnej ekonomike ako základu zvyšovania životnej úrovne všetkých obyvateľov;
- H. keďže potenciál Lisabonskej zmluvy v oblasti politik zamestnanosti a sociálnych vecí zatiaľ nebol v plnej miere vyčerpaný, najmä čo sa týka týchto článkov:
 - článok 9 ZFEÚ, podľa ktorého sa musí pri určovaní a plnení politik a činností EÚ brať do úvahy podpora vysokej zamestnanosti a zaručenie primeranej sociálnej ochrany;
 - článok 151 ZFEÚ, ktorý stanovuje, že „Únia a členské štáty (...) majú za cieľ podporovať zamestnanosť pracovníkov, zlepšovať životné a pracovné podmienky tak,

aby sa dosiahlo ich zosúladenie pri zachovaní dosiahnutej úrovne, primeraná sociálna ochrana, sociálny dialóg, dialóg medzi sociálnymi partnermi, rozvoj ľudských zdrojov so zreteľom na permanentne vysokú zamestnanosť a boj proti vylučovaniu z trhu práce“;

– článok 153 ods. 1 ZFEÚ vo všeobecnosti a najmä článok 153 ods. 1 písm. h) – „integrácia osôb vylúčených z trhu práce“;

I. keďže euro je menou Únie a jeho riadenie sa predpokladá predovšetkým v rámci tvorby hospodárskej a sociálnej politiky podľa článkov 121 a 148 zmluvy, ktoré platia pre všetky členské štáty;

Smerom k integrovanému rámcu politiky zamestnanosti a sociálnej politiky

J. keďže štyri základné prvky navrhnuté v pláne realizácie hospodárskej a menovej únie by sa mali doplniť piatym prvkom s názvom Smerom k integrovanému rámcu politiky zamestnanosti a sociálnej politiky s cieľom podporiť:

- rešpektovanie nezávislosti sociálnych partnerov, ako sa uznáva v článku 152 zmluvy, a zriadenie tripartity EÚ na monitorovanie a výmenu názorov o vývoji plátov v súvislosti s produktivitou, infláciou a vnútorným dopytom, nezamestnanosťou a rozdielnymi príjmami,
- zavedenie koncepcie ochrany európskej mládeže,
- európsky kvalitatívny rámec pre stáže a učňovskú prípravu,
- vykonávanie sociálneho protokolu na ochranu základných sociálnych a pracovných práv,
- pakt sociálnych investícií vrátane vyčlenenia 25 % prostriedkov na financovanie súdržnosti pre Európsky sociálny fond;
- obnovenú stratégiu v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti
a doplnkovo k činnostiam uskutočňovaným členskými štátmi
- dôstojné a dostupné verejné služby,
- mzdy umožňujúce dôstojný život s minimálnymi príjmami zamedzujúcimi chudobe pracujúcich,
- rovnakú odmenu a rovnaké práva za prácu rovnakej hodnoty pre všetkých,
- prístup k cenovo dostupnému a primeranému sociálnemu bývaniu,
- integrovanú politiku aktívnej zamestnanosti,
- vytvorenie minimálnej sociálnej ochrany, ktorá by poskytovala všeobecný prístup k základným zdravotným službám, a zabezpečenie životného minima,

- K. keďže Komisia by sa mala vzhľadom na celkovú nerovnováhu v eurozóne a na súčasnú nepriaznivú situáciu v oblasti zamestnanosti podrobnejšie zaoberať uskutočniteľnosťou a pridanou hodnotou zavedenia minimálnej dávky v nezamestnanosti;
- L. keďže Komisia musí posilňovať a podporovať mobilitu, ktorá môže prispieť k zníženiu miery nezamestnanosti, a to na spravodlivom základe a prostredníctvom zaručenia prístupu k sociálnej ochrane a prenosnosti dôchodkových práv, aby sa tak predišlo úniku mozgov a sociálnym nerovnostiam; keďže treba pripomenúť, že vyslaní pracovníci by mali byť náležite odmeňovaní a nemali by sa zamestnávať ako forma nekalej súťaže;
- M. keďže je potrebné zabezpečiť posilnený dohľad nad účinkami hospodárskej a menovej politiky na sociálnu situáciu a na trhy práce, ako aj opatrenia na odstránenie negatívnych sociálnych dôsledkov týchto politík; keďže sociálne politiky spojené s tvorbou pracovných miest sa preto musia doplniť do ustanovení o dohľade nad vnútroštátnymi hospodárskymi politikami v rámci európskeho semestra;
- N. keďže posilnený dohľad nad rôznymi makroekonomickými aspektmi, ako sú investície a spotreba, nerovnomerné prerozdelenie príjmov, nezamestnanosť, chudoba a regionálne rozdiely, zohráva významnú úlohu, pretože súčasná kríza viedla k prehĺbeniu makroekonomickej nerovnováhy, čím sa znížila skutočná konvergencia v eurozóne;
- O. keďže Komisia by mala do svojho posúdenia vnútroštátnych rozpočtových plánov členských štátov zahrnúť presadzovanie cieľov v oblasti rastu a zamestnanosti a sociálnych cieľov v rámci stratégie Európa 2020 a rozvíjať systematický prístup k odporúčaniam, pričom sa treba zaoberať všetkými prípadmi, v ktorých členské štáty nepostupujú správnou cestou k dosiahnutiu jednotlivých cieľov;
- P. keďže záväzok Rady ďalej odstraňovať existujúce prekážky brániace mobilite pracovnej sily je vítaný a členské štáty by mali okamžite odstrániť všetky obmedzenia, ktoré bránia pracovníkom z Rumunska a Bulharska vo voľnom prístupe na trh práce;
- Q. keďže Rada a Komisia zdôraznili svoj záväzok zaoberať sa nezamestnanosťou mladých ľudí ako jednou z vrcholných politických priorít EÚ; keďže členské štáty s najvyššou mierou nezamestnanosti mladých ľudí nepredložili národný plán zamestnanosti mladých, ktorý by mal zabrániť tomu, aby nezamestnanosť mladých prerástla do štrukturálnej nezamestnanosti;
- R. keďže spoločná stratégia pre európsku mládež má zásadný význam z hľadiska boja proti nezamestnanosti mladých ľudí a hrozbe stratenia celej generácie v Európe;

Smerom k bankovej únii

- S. keďže euro je prirodzeným dôsledkom vnútorného trhu, čo znamená, že všetky strany, ktorých sa vnútorný trh týka, musia byť v plnej miere zapojené do obnovy riadne fungujúcej eurozóny;
- T. keďže bankovú úniu by mala sprevádzať silnejšia regulácia a dohľad; keďže úlohou finančného systému je aj podpora rastu, tvorby pracovných miest a udržateľnosti sociálnej ochrany;

U. keďže vytvorenie bankovej únie bude mať vplyv na pracovné miesta v bankovom sektore členských štátov;

Smerom k integrovanému fiškálnemu rámcu

- V. keďže fiškálna konsolidácia a oživenie hospodárstva si vyžadujú stabilnú úroveň vnútornej spotreby a primeraný príspevok do systému sociálneho štátu a systému sociálneho zabezpečenia, ktoré možno dosiahnuť iba prostredníctvom vysokej miery kvalitnej zamestnanosti v konkurencieschopnom hospodárstve, dôstojných miezd a spravodlivého rozdelenia zaťaženia;
- W. keďže Komisia a Rada by mali zabezpečiť, aby politické pokyny na fiškálnu konsolidáciu boli v úplnom súlade s cieľmi Únie v oblasti sociálneho a udržateľného rozvoja na základe článku 9 ZFEÚ a aby boli doplnkové k cieľom balíka v oblasti rastu a zamestnanosti, najmä cieľom zameraným na udržateľný rozvoj a kvalitné pracovné miesta, a to spôsobom, ktorý umožní znížiť verejný dlh; keďže treba mať na pamäti to, že mzdy a dôchodky nie sú len čisto ekonomickou premennou, ale predovšetkým príjmom, z ktorého musia ľudia žiť;
- X. keďže sociálne riadenie na európskej úrovni by sa malo zlepšiť a lepšie koordinovať súbežne s európskym hospodárskym riadením v záujme zabezpečenia silného dohľadu a monitorovania cieľov v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí v rámci stratégie Európa 2020, ako aj synergických účinkov a tvorby súdržných politík;
- Y. keďže skutočnú hospodársku a menovú úniu musia podporovať a prijať občania EÚ, a preto zdôrazňuje potrebu zapojenia tvorcov politík, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti na všetkých politických úrovniach;
- Z. keďže každé posilnenie úlohy komisára pre hospodárske a menové veci sa bude musieť odraziť v posilnení úlohy komisára pre zamestnanosť a sociálne veci tak, aby sa zaručil vyvážený prístup založený na sociálnom trhovom hospodárstve, v rovnakom duchu by sa mala posilňovať a organizovať úloha Rady EPSCO pri tvorbe eurozóny;
- AA. keďže súčasná kríza poukázala na existenciu a prehĺbovanie vnútornej nerovnováhy, ktorá si vyžaduje ustanovenie automatických stabilizačných mechanizmov na úrovni EÚ alebo eurozóny;

Smerom k integrovanému rámcu hospodárskej politiky

- AB. keďže vyvážená interakcia medzi hospodárskymi a menovými politikami na jednej strane a politikou zamestnanosti a sociálnou politikou na druhej strane má zásadný význam, pretože európsky sociálny model je dôležitým faktorom zabezpečenia rovnomerného rozdelenia príjmov bez narušenia sociálnej súdržnosti, čo by mohlo ohroziť oživenie hospodárstva; keďže by sa mali zaviesť minimálne sociálne kritériá s cieľom zastaviť zhoršovanie sociálnych nerovností a zaručiť primeranú sociálnu ochranu;
- AC. keďže väčšina členských štátov nepredložila národný plán zamestnanosti ako súčasť národného programu reforiem na rok 2012 a keďže Komisia netrvala na tom, aby členské štáty tieto plány predložili; keďže integrovaný a posilnený rámec hospodárskej politiky

musí vychádzať zo zásad udržateľného rozvoja a zamestnanosti, ako aj sociálneho blahobytu a sociálnej súdržnosti;

AD. keďže prijatie paktu pre rast je krokom správnym smerom, ktorý by sa mal náležite implementovať; keďže po tomto kroku by mali nasledovať porovnateľné politické iniciatívy v sociálnej oblasti;

AE. keďže monitorovanie prístupu na kapitálový trh by malo byť závislé od vplyvu investícií na zamestnanosť; keďže nástroj posilnenej spolupráce by sa mohol využívať aj s cieľom znížiť zdanenie práce tak, aby sa záťaž presunula najmä na činnosti, ktoré poškodzujú životné prostredie;

AF. keďže demokratický rozmer európskeho semestra sa musí upevniť, a to aj tým, že sa posilní úloha Európskeho parlamentu v rámci spolurozhodovacieho postupu a umožní sa, aby si určil svoj časový plán, náplň a metodiku v úzkej spolupráci s národnými parlamentmi a v interakcii so sociálnymi partnermi a občianskou spoločnosťou;

AG. keďže Komisia musí zabezpečiť lepšiu porovnateľnosť národných programov reforiem a stanoviť spoločné kritériá na ich posudzovanie;

– aby zahrnul do prílohy k návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto odporúčania:

Odporúčanie 1

Smerom k integrovanému rámcu politiky zamestnanosti a sociálnej politiky ako sociálnemu paktu pre Európu

Európsky parlament sa domnieva, že legislatívny akt, ktorý sa má prijať, by sa mal zamerať na reguláciu týchto oblastí:

osobitné pravidlá záväzného dohľadu nad rozpočtovou disciplínou v eurozóne môžu a mali by dopĺňať fiškálne a makroekonomické kritériá s výslovným odkazom na kritériá v oblasti zamestnanosti a sociálne kritériá, aby sa zaručila náležitá implementácia uvedeného ustanovenia a udržateľnosť sociálneho modelu ako nástroja konkurencieschopnosti EÚ;

Mal by byť postavený na štyroch prvkoch:

1) oblasť politík:

Podľa zmlúv je pri vymedzovaní a vykonávaní politík a činností EÚ nutné zohľadňovať podporu vysokej úrovne zamestnanosti a záruky primeranej sociálnej ochrany. Preto sa musí zlepšiť sociálne riadenie súbežne s politikou integrovanej aktívnej zamestnanosti ako jeden zo základných kameňov a zároveň treba zaviesť európsku správu ekonomických záležitostí. Pritom sa musí rešpektovať nezávislosť sociálnych partnerov a sociálneho dialógu.

2) vymedzenie nástrojov na:

– zavedenie koncepcie na ochranu európskej mládeže,

- kvalitatívny rámec pre stáže a učňovskú prípravu,
- dôstojné a dostupné verejné služby,
- mzdy umožňujúce dôstojný život s minimálnymi príjmami zamedzujúcimi chudobe pracujúcich,
- sociálna ochrana a prenosnosť dôchodkových práv,
- prístup k cenovo dostupnému a primeranému sociálnemu bývaniu,
- minimálna sociálna ochrana na zabezpečenie rovnakého prístupu k základným zdravotným službám a zabezpečenie životného minima;
- vykonávanie sociálneho protokolu na ochranu základných sociálnych a pracovných práv,
- rovnakú odmenu a rovnaké práva za prácu rovnakej hodnoty pre všetkých,
- obnovenú stratégiu v oblasti zdravia a bezpečnosti,

3) nová legislatívna iniciatíva týkajúca sa:

- poskytnutie možnosti národným parlamentom požadovať od Komisie legislatívnu iniciatívu ako tzv. zelenú kartu na základe článku 352 zmluvy;

4) vlastné finančné prostriedky na sociálne investície, ktoré sa majú stanoviť v Pakte sociálnych inovácií:

- 25 % z finančných prostriedkov na podporu súdržnosti pre ESF,
- dlhopisy na projekty v oblasti sociálnych investícií,
- spoločné ciele v oblasti investícií do vzdelávania.

Odporúčanie 2

Európsky orgán dohľadu by mal mať právomoci a zodpovednosť za to, aby:

- zahrnul dohľad založený na sociálnej zodpovednosti podnikov a úlohe finančného systému na podporu rastu, tvorby pracovných miest a udržateľnosti sociálnej ochrany;

Odporúčanie 3

Každá misia trojky v členskom štáte sa musí rozšíriť tak, aby zahŕňala aj člena MOP.

Odporúčanie 4

Posilnená spolupráca by sa mala častejšie uplatňovať vtedy, keď sa prístup na úrovni EÚ v daňovej oblasti ukáže ako nemožný (napr. pokiaľ ide o zavedenie spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb a dane z finančných transakcií, presun zaťaženia medzi prácu a kapitál alebo ekologickú daň), keďže harmonizované rámce

zdaňovania rozšíria integráciu rozpočtovej politiky a podporia financovanie verejných služieb, tvorbu pracovných miest a energetický prechod.

Odporúčanie 5

Voľný pohyb kapitálu nemožno využívať ako jednu z možností, ako sa vyhnúť daniam, a to najmä v členských štátoch eurozóny, ktoré prechádzajú obdobím vážnych ťažkostí alebo sú nimi ohrozené, pokiaľ ide o finančnú stabilitu v eurozóne, a tým o financovanie ich verejných služieb. Komisia by preto mala dokončiť medzinárodné rokovania a predložiť návrhy na zlepšenie spolupráce a koordinácie medzi daňovými orgánmi.

Odporúčanie 6

V právnych predpisoch by mali byť zakotvené tieto kroky, ktoré sú súčasťou európskeho semestra:

- rozvoj a upevnenie vnútorného trhu, sociálneho modelu a posilnenie medzinárodných obchodných vzťahov má kľúčový význam pre podporu hospodárskeho rastu, zvýšenie konkurencieschopnosti a riešenie makroekonomickej nerovnováhy; preto by Komisia mala byť povinná vo svojej každoročnej analýze rastu zohľadniť kroky, ktoré členské štáty prijali na dokončenie budovania vnútorného trhu a podporu udržateľnosti sociálneho modelu;
- musí sa zriadiť dvojročná tripartitná konferencia, do ktorej budú patriť všetci členovia Rady s cieľom diskutovať o sociálnych otázkach jednotlivých štátov, ktoré sa dotýkajú celej EÚ, o ochrane mládeže a minimálnych dávkach v nezamestnanosti v EÚ;
- Komisia by mala v ročnej analýze rastu jasne posúdiť hlavné hospodárske a fiškálne problémy Únie a jednotlivých členských štátov, navrhnúť prioritné opatrenia na vyriešenie týchto problémov a zistiť, aké iniciatívy prijali Únia a členské štáty s cieľom posilniť konkurencieschopnosť, energetický prechod, tvorbu pracovných miest, podporiť dlhodobé investície, odstrániť prekážky udržateľného rastu, dosiahnuť ciele stanovené v zmluvách a v stratégii Európa 2020, vykonávať sedem hlavných iniciatív a zmierniť makroekonomickú nerovnováhu;
- členské štáty a ich regióny by mali do príprav národných programov reforiem, rozvoja a súdržnosti intenzívnejšie zapojiť národné a regionálne parlamenty, sociálnych partnerov, orgány štátnej správy a občiansku spoločnosť a pravidelne s nimi konzultovať;
- členské štáty by mali poskytnúť čo najpodrobnejšie informácie o opatreniach a nástrojoch na dosiahnutie vnútroštátnych cieľov stanovených v národných programoch reforiem vrátane národného plánu zamestnanosti, lehoty na vykonanie, očakávaných vplyvov, prípadných vedľajších účinkov, rizík spojených s neúspešným vykonávaním, nákladov a prípadného čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	9.10.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 27 -: 16 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zanoni
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Malika Benarab-Attou, Edite Estrela, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Csaba Sógor, Gabriele Zimmer